

Mein Weg nach Deutschland

Podcast „Ankommen in der Berufswelt“ („Hòa nhập vào thế giới nghề nghiệp“)

Skript

Tập 3: Thợ mộc Tristan

Dẫn chương trình:

Nhiệt liệt chào mừng các bạn đến với chương trình phát thanh „Hòa nhập vào thế giới nghề nghiệp“. Đây là Podcast giúp đỡ những người mới nhập cư tự định hướng được trong thế giới việc làm. Tên tôi là Hadnet Tesfai, tôi là người dẫn chương trình và là nhà báo tại Berlin.

5 Tôi

sinh ra tại Eritrea và năm lên 3 tuổi tôi cùng bố mẹ tôi đến Đức. Trong Podcast này chúng tôi giới thiệu với các bạn những người đã đến với chúng tôi để làm việc ở đây. Tại đây các bạn nghe câu chuyện của họ và làm quen với nghề nghiệp của họ. Trong mỗi tập các bạn sẽ nghe câu chuyện của một người và làm quen với nghề nghiệp của người đó. Trong tập này là:

10 Tristan Simpson.

Tristan Simpson:

Theo tôi, kiên nhẫn cũng là một chuyện lớn đấy, vì mọi việc không phải lúc nào cũng trôi chảy. Luôn luôn xảy ra một cái gì đó. Không bao giờ là hoàn hảo cả.

15

Dẫn chương trình:

Tristan là thợ mộc (Tischler). Tám năm trước anh từ Pittwater ở nước Úc đến đây và làm việc từ 7 năm nay trong một xưởng mộc (Holzwerkstatt). Anh đã chuyên môn hóa công việc của mình là làm đồ gỗ Design (Designmöbel) mới từ gỗ xây dựng cũ. Khái niệm *Upcycling* trong tiếng Anh được dùng để đặt tên cho công ty. Công ty tên là „Upcycle“ và đặt tại tầng trệt trong một nhà máy cũ ở Berlin-Kreuzberg.

www.goethe.de

Europäische Union

Dieses Projekt wird aus Mitteln des Asyl-, Migrations- und Integrationsfonds ko-finanziert

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.

25 Tại đây Tristan biến những tấm ván (Bretter) cũ và ván sàn (Holzdielen) đã qua sử dụng lấy từ các công trường xây dựng thành giường, bàn, kệ và đồ gỗ nhỏ hiện đại. Trong xưởng mộc lúc đầu anh làm người phụ việc và dần dần học tiếp trở thành thợ mộc và người quản lý xưởng cho các loại đồ gỗ.

Trước khi Tristan kể về công việc của anh ấy và bước đường phát triển của riêng mình, tôi giới thiệu với các bạn một số thông tin về nghề nghiệp của anh ấy.

30 Những công việc của thợ mộc bao gồm trước hết là việc sản xuất (Herstellung) đồ gỗ, cửa và cửa sổ từ gỗ và vật liệu gỗ. Ngoài ra họ còn làm công việc hoàn thiện nội thất (Innenausbau). Phần lớn là những sản phẩm đơn chiếc (Einzelanfertigung). Công việc được thực hiện trong một xưởng làm đồ gỗ (Bautischlerei), xưởng sản xuất hoặc một xưởng cưa (Sägewerk). Chương trình đào tạo kéo dài thông thường 3 năm và là

35 chương trình đào tạo song hành, có nghĩa là vừa học tại xí nghiệp đào tạo, vừa học tại một trường nghề. Mức lương đào tạo hàng tháng từ 515 đến 700 Euro netto, tùy theo năm đào tạo. Sau khi học xong chương trình đào tạo người ta thông thường được nhận mức lương tháng từ 2.000 đến 2.200 Euro brutto. Để làm việc trong nghề này với một chứng nhận tốt nghiệp một chương trình đào tạo ở nước ngoài thì không cần phải làm thủ tục công nhận nghề nghiệp.

40

Dẫn chương trình:

Chúng tôi đến thăm Tristan trong xưởng của „Upcycle Berlin“. Xí nghiệp thợ thủ công này nằm ở phía sau một ngôi nhà gạch khá lớn, trong tầng trệt một nhà máy giấy cũ. Từ xa người ta đã nghe thấy tiếng cưa (Sägen) và máy mài (Schleifmaschinen). Công nhân đeo khẩu trang

45 chống bụi gỗ (Holzstaubs) mịn bay ra khi làm việc.

Tristan là một người đàn ông tóc vàng, cao lớn và cường tráng với mái tóc dài, để râu và một ánh mắt chăm chú. Anh mặc một chiếc quần lao động có những miếng da bảo vệ, áo sơ mi kẻ và áo len có mũ chùm đầu. Trên đôi ủng và quần áo của anh còn dính mạt cưa (Sägespäne).

50

www.goethe.de

Tristan Simpson:

55 *Tôi là Tristan Simpson. Tôi đến từ Úc. Tôi 32 tuổi. Tôi sống ở đây, ở Đức từ năm 2013 và tôi là thợ mộc làm việc trong một xưởng mộc.*

Dẫn chương trình:

60 Khi Tristan đến Đức, trước tiên anh ấy phải định hướng lại nghề nghiệp của mình và học tiếng Đức.

Tristan Simpson:

65 *Tôi đã quyết định là đến Đức. Thực ra tôi đã không đặt ra mục tiêu lớn là đến Đức, thực ra tôi chỉ muốn đến châu Âu. Tôi có một hộ chiếu Anh và tôi đã luôn nghĩ là tôi sẽ sống đâu đó ở châu Âu và tôi đã đến thăm một người bạn ở đây và sau đó tôi đã rất thích cả thành phố này ngay từ đầu. Ngay từ đầu tôi đã là như thế: „Vâng, Berlin là một thành phố tuyệt vời“. Có lẽ tôi sẽ thử xây dựng cuộc đời của tôi ở đây. Và tôi đã làm điều đó.*

70 *Điều đầu tiên ..., trong tuần đầu tiên tôi đã bắt đầu ở trường dạy tiếng Đức, Tôi đã ở đó trong trường dạy tiếng Đức trong một khóa học tiếng Đức cho người bắt đầu học: đọc tên các ngày trong tuần, đếm đến 100, tất cả và những thứ khác nữa. Sau đó tôi có thể bắt đầu làm việc được chút ít với những từ ngữ đó. Đối với tôi học tiếng Đức là rất quan trọng lúc ban đầu, vì tôi không muốn làm công việc, mà ở đó tôi luôn luôn chờ đợi người ta nói tiếng Anh với mình hoặc tôi phải cần người phiên dịch hoặc một cái gì đó. Tôi đã có thể đi đến đâu đó và làm việc và người ta nói: „Cậu làm việc, sau đó, sau đó và sau đó. Và tôi nói: „Ok, vâng, tôi hiểu anh“. Và điều đó rất quan trọng đối với tôi, vì ... tôi muốn sống ở đây ... tôi cũng muốn ở lại đây. Đó là chuyện lớn của tôi hồi đó...tôi có thể đi ngân hàng và mở một tài khoản hoặc đến cửa hàng mở cửa muộ*
75 *n và nói „Hallo“ và ... „tôi không hiểu“ hoặc cái gì đó. Tôi có thể nói chuyện với mọi người ở cửa hàng mở cửa muộ*
80 *n và có một mối quan hệ nhỏ với họ.*

www.goethe.de

Dẫn chương trình:

85 Tristan cũng đã có thể cải thiện kiến thức tiếng Đức của mình trong công việc đầu tiên của anh ở Đức. Anh ấy làm việc trong một quán bia. Ở đó người ta tự động bắt chuyện với nhau. Tuy vậy giờ làm việc về lâu, về dài không phù hợp với anh ấy. Trên đất nước quê hương anh đã được đào tạo nghề thợ điện và cũng đã làm việc trong nghề này vài năm ở đó. Anh biết, mình là một người rất khéo tay và muốn học một nghề mà anh có thể làm việc với đôi tay của mình và với

90 gỗ.

Tristan Simpson:

Sau khi tôi làm việc chút ít, tôi đã nghĩ, mình phải làm một cái gì khác, quan trọng một chút ...Tôi không muốn chỉ chuyên làm đêm. Tôi muốn làm việc ban ngày, vì cuộc sống ban đêm dần dần trở nên buồn chán. Tôi đã viết thư cho những người ở chỗ hiện nay tôi làm việc, ở „Upcycle Berlin“. Tôi đã viết cho họ và nói: „Có lẽ tôi muốn làm việc ở đây. Anh có chỗ nào trống cho tôi không? Hay anh có cần giúp đỡ không?“ Và sau đó anh ấy viết trả lời tôi: Được, cậu có thể đến. Chúng tôi cần giúp đỡ một chút. Cậu có thể đến đây và giúp đỡ.“ Và sau đó tôi đã đến đó và sau đó tôi bắt đầu làm việc ở đó

95

... Hai chúng tôi hiểu nhau tốt. Và sau đó anh ấy nói: „Cool, mai cậu có thể đến được không?“ Và sau đó tôi đến ngày hôm sau và sau đó ngày hôm sau nữa. Và bây giờ là 7 năm rưỡi sau đó và tôi vẫn còn ở đó.

100

Tôi cũng có ý tưởng là làm việc với đôi tay của mình, vì ở Úc tôi đã được đào tạo làm thợ điện. Tôi đã học xong khóa đào tạo đó. Trong việc này tôi là thợ thủ công (Geselle) đã được đào tạo. Tôi đã luôn làm việc với đôi tay mình. Và tôi không làm việc tốt trong văn phòng. Tôi không bao giờ tưởng tượng được là ngồi cả ngày bên máy tính. Ý tưởng làm việc trong một Callcenter hoặc nơi tương tự làm tôi điên lên mất, chỉ cần đơn giản nghĩ đến điều đó thôi.

105

Tôi đã qua chương trình đào tạo đó, nhưng hồi đó tôi nói được rất ít tiếng Đức. Vậy nên tôi nghĩ là tôi phải làm cái gì đó với đôi tay mình. Và tôi có một chút kỹ năng trong công việc đó, vì ở Úc tôi đã luôn giúp đỡ bạn bè mình hoặc tôi đã đóng một số đồ dùng. Tôi đã luôn luôn làm việc với gỗ và đã tìm được một nghề nghiệp tốt đẹp. Và sau đó tôi tưởng tượng là vì tôi có kinh nghiệm với việc cưa (Sägen) và bào (Fräsen) và những việc như thế và tôi là một thầy giáo tốt trong lĩnh vực này.

110

www.goethe.de

115 **Dẫn chương trình:**

Những kinh nghiệm từ nghề nghiệp được đào tạo ban đầu và sự khéo tay thủ công (handwerkliches Geschick) của Tristan đã giúp đỡ anh ấy tương đối nhanh chóng tìm được một việc làm. Sau khi gửi một E-mail, sau khi tự giới thiệu trong một cuộc trao đổi ngắn và một vài ngày thử việc, Tristan được chủ sử dụng lao động nhận vào làm cho đến hiện nay. Trong cuộc phỏng vấn của chúng tôi anh ấy đã kể công việc của mình cụ thể là gì, thợ mộc làm những việc gì và người ta phải đáp ứng được những điều kiện gì để làm nghề này.

Tristan Simpson:

125 *Triết lý đứng sau những gì chúng tôi làm trong „Upcycle Berlin“ là chúng tôi sử dụng gỗ xây dựng cũ, loại gỗ đã được các công ty xây dựng dùng xong rồi bỏ đi. Họ lấy gỗ, chỉ dùng một lần hoặc có khi hai lần hoặc có khi dùng nhiều lần. Nhưng vấn đề nằm ở chỗ là ban đầu nó rất dài và họ cưa dần đi và nó luôn ngắn đi và ngắn đi. Và đến một lúc nào đó nó quá ngắn và không còn làm việc với nó được nữa và thế là họ đem đốt nó đi. Và chúng tôi lấy một ít, trước khi họ đốt đi, vì nó vẫn còn dùng được nữa mà. Và sau đó chúng tôi đóng đồ gỗ từ nó. Chúng tôi cho gỗ một cuộc sống mới. Chúng tôi nhận gỗ từ công trường xây dựng và sau đó chúng tôi bắt đầu công đoạn mài (schleifen)... Đầu tiên chúng tôi mài tất cả và sau đó chúng tôi làm việc với gỗ, có nghĩa là cưa, bào, mài một lần nữa, bắt vít lại với nhau. Và sau đó chúng lắp ráp lại thành cái giường hoặc kệ hoặc bàn hoặc thành sản phẩm chúng tôi đóng.*

135 *Còn kỹ năng người ta cần để trở thành thợ mộc, theo tôi là, tôi sẽ luôn luôn nói là, sẽ có lợi thế rất lớn, nếu biết chú ý, luôn chú ý nhìn đến đến từng chi tiết nhỏ nhất... Sau đó, theo tôi là „steady hands“, tôi không biết tiếng Đức người ta nói như thế nào, „chắc tay“ hay tương tự như thế, và sau đó Workethic cũng là chuyện lớn đấy, bạn cần nó và cả kiên nhẫn nữa. Theo tôi, kiên nhẫn cũng là chuyện lớn đấy, vì không phải mọi việc lúc nào cũng trôi chảy. Đôi khi bạn không mắc lỗi, không thành vấn đề, nhưng luôn luôn xảy ra một cái gì đó, xen vào đấy, vì đơn giản đây là một sản phẩm sống. Nó không bao giờ hoàn hảo cả.*

145 *Công việc thì đơn giản là rất vất vả. Bạn phải đứng suốt ngày hoặc quỳ trên đầu gối hoặc phải vác đồ.... Công việc là vất vả. Công việc này cần những người chuyên biệt.*

Bạn cũng phải dùng đến toán. Và phải suy nghĩ thấu đáo tất cả, cho từng bước một. Việc bạn làm có một chút giống như suy nghĩ trong chơi cờ ấy: làm bây giờ và nghĩ đến hai bước tiếp theo.

150 *Còn trong xưởng, nơi tôi bây giờ làm việc, công việc chính của tôi thực ra là đóng giường. Và tôi luôn bắt đầu như thế này: Đơn giản là tôi nhìn vào tờ giấy, đơn đặt hàng chúng tôi hiện có. Và tôi xem kỹ, tôi đọc, chúng tôi phải đóng mô hình Float. Và sau đó tôi lấy gỗ, gỗ đã được mài nhẵn... và sau đó tôi bắt đầu làm việc. Tôi bắt đầu cắt và sau đó tôi làm cho xong cái mô hình. Sau đó tôi chụp một cái ảnh và gửi cho khách hàng.*

155 *Và nếu mọi việc OK, chúng tôi gửi đến công ty vận tải hoặc công ty chuyển phát hàng... để giao hàng.*

Người Đức thích ... có một kế hoạch. Tôi bắt đầu vào khoảng 9 hoặc 10 giờ và sau đó tôi làm việc đến 11 giờ hoặc 1 giờ hoặc đến một lúc nào đó, ...theo như khung thời gian. Và sau đó người ta nghỉ giải lao và sau đó lại làm việc tiếp và sau đó đến đúng 5 giờ là hết giờ làm việc và sau khi hết giờ làm việc là nghỉ. Và tôi thấy vậy là tuyệt, nhưng tôi luôn là típ người làm việc cho đến khi xong việc. Và đôi khi thời gian làm việc kéo dài hơn một chút, đôi khi ngắn hơn một chút.

160

165 *Khoảng 95 đến 99% những gì chúng tôi làm là cho khách hàng cá nhân. Chúng tôi không làm ăn lớn. Nó luôn là như thế này, người ta tìm thấy một cái gì đó trên trang web của chúng tôi, họ đặt làm một cái gì đó và sau đó chúng tôi làm cái đó. Đơn giản là đấy là một việc rất ổn. Và mọi người cũng cực thoải mái, đa số mọi người. Sau đó mọi người cực hài lòng, cực phấn khởi. Và đó cũng là một cái gì đó, mà tôi thấy có nó là rất quan trọng. Mọi người mua một thứ gì đó, đấy là chuyện lớn và chuyện tuyệt vời. Cũng vì chúng tôi phần lớn đóng giường ... Và một chiếc giường có nhiều câu chuyện khác nhau về nó... Nó là thứ đầu tiên bạn mua, khi bạn dọn đến ở đâu đó. Khi bạn có một căn hộ mới, chiếc giường gần như luôn luôn là thứ đầu tiên bạn phải sắm, vì một cái bàn, một cái kệ hoặc một cái sofa – bạn có thể đợi mua sau cũng được.*

170

175 *Nhưng một cái giường người ta cần ngay lúc ban đầu, vì bạn phải ngủ ở đâu đó. Và có cả một câu chuyện: Bạn có một căn hộ mới, bạn chia tay bạn đời, bạn chuyển đến đâu*

www.goethe.de

đó để học đại học, bạn có con,... có rất nhiều phương án, nhưng luôn luôn có một sự khởi đầu mới.

180 **Dẫn chương trình:**

Tristan có một tưởng tượng lãng mạn về công việc của mình. Điều đó được thể hiện đặc biệt rõ, khi anh ấy giới thiệu gỗ trước và sau khi mài. Anh vuốt ve thật nhẹ nhàng lên bề mặt gỗ trơ nhẵn của những thứ đồ gỗ của anh. Thứ gỗ đã được mài xong và xử lý dầu (geölte) trông khác hẳn những tấm ván cũ. Từng thứ đồ gỗ Tristan đã cùng phác thảo (entworfen) và đóng làm anh tự hào và 7 năm sau anh vẫn còn hào hứng về những đồ gỗ đó. Người ta nhận thấy Tristan yêu thích công việc của mình. Tìm thấy niềm vui trong công việc – đó là lời khuyên của anh cho mọi người. Ai thích thú công việc của mình, người đó cũng sẽ cung cấp những kết quả tốt đẹp, Tristan tin chắc như vậy. Trong cuộc phỏng vấn của chúng tôi tại xưởng mộc, Tristan đã nêu thêm những gợi ý khác và kể về những mục tiêu và mong muốn rất riêng anh đặt ra cho tương lai.

Tristan Simpson:

Nay tôi ở đây đã rất lâu rồi, thực ra tôi cảm thấy đây là nhà mình nhiều hơn là ở Úc Tôi đã sống bên ngoài nước Úc gần 10 năm rồi. Và đối với tôi nước Úc chỉ đơn giản luôn luôn là quê hương, nơi tôi lớn lên, nhưng không còn là tổ ấm của tôi nữa. Và tôi không bao giờ nói „không bao giờ“, vì „mãi mãi“ là một thời gian dài và tôi không bao giờ có thể nói: „Tôi sẽ ở lại nước Đức mãi mãi.“ Nhưng hiện tại tôi có thể hình dung được sẽ sống ở đây, ở lại đây. Tôi không có giấc mơ lớn, như tôi muốn mua một ngôi nhà lớn hay một cái ô tô to. Tôi chỉ đơn giản muốn một cuộc sống, tôi muốn sống ổn với cuộc sống đó... Tôi có một số dự định khác là những dự định tôi sẽ làm và tôi làm từ từ thôi. Tôi muốn chỉ làm những dự định đó. Cho dù bạn có những kế hoạch nào đi nữa, nó sẽ không bao giờ trở nên đúng như vậy đâu.

Mục tiêu của tôi, mục tiêu rất lớn của tôi là đến lúc nào đó sẽ mở một cửa hàng của riêng mình. Và tôi có một vài ý tưởng về những việc tôi sẽ tiếp tục làm. Dần dần tôi làm những việc đó và hy vọng đến một lúc nào đó tôi có thể có một xưởng của riêng mình...

www.goethe.de

Dieses Projekt wird aus Mitteln des Asyl-, Migrations- und Integrationsfonds ko-finanziert

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.

210 *Tôi có cái ý tưởng này là tôi đóng đồ gỗ, cái kệ ấy, cho những người sưu tập đĩa hát (Plattensammler), vì bản thân tôi cũng là người sưu tập đĩa hát. Và tôi thấy là luôn có vấn đề lớn là mỗi người đều có cái kệ „Ikea“ giống nhau này, căn hộ nào cũng có cái như nhau. Và tôi thấy là có sự trái ngược ở đây, là bạn đầu tư siêu nhiều tiền mua đĩa hát, siêu nhiều đĩa hát, bạn chi siêu nhiều tiền cho việc đó và làm điều đó luôn luôn chỉ với cái kệ „Ikea“ 50 Euro này.*

215 *Vâng, tôi khá tự hào về mình, về việc mọi thứ đều trôi chảy như thế nào. Tôi chuyển đến Đức với một người bạn ở đây và tôi đã hoàn toàn không biết tiếng Đức. Và bây giờ tôi ngồi ở đây và chúng ta làm cuộc phỏng vấn này bằng tiếng Đức. Và tôi không bao giờ từng nghĩ là mình tự tin hoặc làm một cái gì đó bằng tiếng Đức. Tôi đã xây dựng quan hệ bạn bè của tôi ở đây. Tôi khá tự hào là tôi đã thử và đã làm được.*

220 *Tôi đã có mục tiêu và đã đạt được mục tiêu đó. À, vâng, mọi việc đã từng khá khó khăn. Ban đầu tôi đã từng hoàn toàn cô độc, vì sau năm đầu tiên tôi có 4 hay 5 người bạn. Và sau đó tất cả đều rút lui hoặc chuyển đến một thành phố khác. Tôi lại đơn độc một mình. Và thời kỳ ban đầu hoàn toàn đơn độc là rất khó khăn. Bạn ở đây và không quen biết một ai hết trong một thành phố lớn. Nhưng dần dần mọi việc ổn hơn, và dần dần bạn tìm được bạn bè, bạn làm công việc và sau đó dần dần mọi việc trôi chảy và sau đó, vâng, bạn có cuộc sống của mình.*

230 *„Don't take no for an answer.“ Đừng bao giờ chấp nhận „không“ là „không“, đơn giản là luôn thử làm một cái gì đó. Có thể bạn không có tất cả các kỹ năng, nhưng tôi nói là: „Hard work beats talent where talent stops working.“ ... Tôi ở đây, tôi muốn học một cái gì đó. Tôi muốn tiếp nhận những gì người khác có thể chỉ bảo cho tôi. Tôi muốn nói là, đơn giản là hãy cởi mở đối với tất cả, không sợ, đơn giản là hãy thử. Vâng, có thể bạn làm sai, nhưng tất cả chúng ta đều có thể làm sai việc này, việc khác và kể cả nếu không bao giờ hoàn hảo, thì mọi việc vẫn sẽ trôi chảy. Đơn giản là hãy thử, đơn giản là hãy viết thư cho người ta và đơn giản là hãy chấp nhận rủi ro để nói: „Vâng, có thể*

tôi không có tất cả các kỹ năng, nhưng tôi có một cái gì đó, anh có thể dùng được. Tôi có thể thử xem.” Và nếu được, là sau đó sẽ trôi chảy và nếu không được, thì thôi. Nhưng thử thì có mất mát gì đâu hay hỏi thì có mất mát gì đâu.

240

Dẫn chương trình:

Đó là những gợi ý của Tristan, người sau 8 năm ở Đức cảm thấy đây là mái ấm của mình còn hơn cả quê hương trước kia của anh ở Pittwater vùng Đông Nam nước Úc.

245 Như mọi khi, các bạn có thể tìm thấy tất cả thông tin về nghề thợ mộc của Tristan, cũng như tài liệu học tập và địa chỉ các cơ sở tư vấn, cơ quan chính quyền và các khóa học tiếng Đức trên cổng thông tin „Con đường của tôi đến nước Đức“ theo địa chỉ: www.goethe.de/mwnd

„Ankommen in der Berufswelt“ („Hòa nhập vào thế giới nghề nghiệp“) là một Podcast của Viện Goethe.

250 Cám ơn các bạn đã lắng nghe như mọi khi! Hy vọng các bạn đã nhận được một vài gợi ý cho mình khi ra nhập thế giới nghề nghiệp. Tôi sẽ rất vui, nếu các bạn lại tham dự tập tiếp theo. Hẹn gặp lại!

www.goethe.de

Europäische Union

Dieses Projekt wird aus Mitteln des Asyl-, Migrations- und Integrationsfonds ko-finanziert

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.